

Źródło 4

NOWO-PRZYJĘTY CHORY MUSI BYĆ WYKĄPANY

**Przekazał do druku i słowem wstępnym opatrzył
Sławomir Pałasz**

W XVI tomie „Krotoszyn i okolice. Opracowania i materiały źródłowe” opublikowany został „Statut Publicznego Szpitala Miejskiego w Krotoszynie przy ul. Leśnej 4”¹. W uzupełnieniu tego źródła prezentujemy obecnie „Regulamin dla chorych w szpitalu miejskim w Krotoszynie” (tekst nr 1), który został zaakceptowany przez burmistrza Krotoszyna Józefa Klemczaka w grudniu 1919 r. czyli pod koniec pierwszego roku działalności szpitala w niepodległej II Rzeczypospolitej. Zapewne przez kolejne lata zapisy regulaminu mogły być nieznacznie modyfikowane. Regulamin znajduje się w zbiorach Archiwum Państwowego w Kaliszu, w jednostce: „Hausordnung und Tarif für das Krankenhaus” - Regulamin domu i taryfy dla szpitala. Ma formę obwieszczenia - plakatu, który mógł być udostępniony chorym na terenie szpitala.

Treść regulaminu porównamy również do tego, który obowiązywał w sąsiednim szpitalu powiatowym w Koźminie Wlkp. (O statucie szpitala w Koźminie piszemy również w obecnym tomie „Krotoszyn i okolice”).

Dysponujemy dwoma wersjami regulaminu dla chorych, którzy w okresie międzywojennym leczeni byli w Koźminie Wlkp. Oba maszynopisy koźmińskich regulaminów nie posiadają daty powstania ani zatwierdzenia. Stanowią część teczki ze zbiorów AP w Kaliszu – „Akta dotyczące Szpitala Powiatowego w Koźminie”, gdzie zgromadzony został materiał z lat 1929-1932.

Maszynopis zatytułowany „Porządek domowy Publicznego Szpitala Powiatowego w Koźminie” (tekst nr 2) podpisany został przez dyrektora szpitala - dr. Telesfora

¹ Zob. Statut Publicznego Szpitala Miejskiego w Krotoszynie przy ul. Leśnej 4, w: Krotoszyn i okolice. Opracowania i materiały źródłowe, t. XVI, red. A.A. Korsak, Krotoszyn 2020, s. 265-277.

Synoradzkiego. Kolejny dokument nosi tytuł: „Regulamin” (tekst nr 3), nie ma podpisu.

W prezentowanych dokumentach zachowana została oryginalna pisownia oraz układ tekstu.

Tekst nr 1

Regulamin dla chorych w szpitalu miejskim w Krotoszynie²

Podczas pobytu w szpitalu chorzy powinni przestrzegać następujących przepisów:

§ 1.

Lekarzowi jako też personelowi pielęgniarskiemu chory winni być posłuszni, a wszelkich zleceń i wskazówek tychże dokładnie przestrzegać.

§ 2.

Chory nowo-przyjęty zanim wejdzie do przeznaczonego sobie łóżka, musi być wykąpany i w czystą bieliznę przyodziany; pieniądze jako też inne rzeczy wartościowe chorzy powinni oddać za poświadczeniem siostrze przełożonej na przechowanie.

§ 3.

Za uszkodzenie ubrania lub bielizny, która z powodu robactwa lub zarazków chorobotwórczych musi podlegać oczyszczeniu i desinfekcji, właściciel prawa do odszkodowania rościć sobie nie może.

§ 4.

Chory, wstający z łóżka, winien takowe posłać.

§ 5.

Tylko ciężko-obłożnie chorym wolno podczas dnia nocnikiem, krzesłem klozetowym lub podsuwaczem się posługiwać. Inni chorzy chodzą do ogólnego ustępu i z wyjątkiem I. i II. klasy naczynia swe nocne wypróżniają w wyznaczonym na cel ten miejscu.

§ 6.

Każdy chory powinien wedle możliwości dbać o czystość i porządek w swym pokoju lub sali; zwłaszcza nie wolno mu uszkodzić lub zbrukać ścian ani sprzętów, nie wolno kłaść się w ubraniu na łóżko ani też spluwać na podłogę. Z wszystkimi przekazanymi do użytku przedmiotami winien obchodzić się starannie, a nie niszczyć ich z rozmysłem.

§ 7.

Palenie tytoniu w pokojach, salach i innych ubikacjach jest wzbronione. Palić

² Regulamin dla chorych w szpitalu miejskim w Krotoszynie, w: Hausordnung und Tarif für das Krankenhaus (sygn. 11/23/0/2.9/327).

wolno jedynie na dziedzińcu lub w ogrodzie i to tylko za zezwoleniem lekarza. Gry w karty są zakazane.

§ 8.

Żadnemu choremu nie wolno jedzenia swego dawać innym albo wymieniać, jeżeli go spożyć nie może powinien je oddać personelowi. Przynoszenie pokarmów i napoju przez krewnych i znajomych dozwolone jest jedynie za zezwoleniem lekarza.

§ 9.

Każdy chory winien się w szpitalu zachowywać spokojnie i obyczajnie; według personelu i współchorych skromnym być należy i o ile możliwości we wszystkim im dopomódz i usłużyć.

§ 10.

Nie wolno z okna spluwać, wyrzucać lub wylewać czegokolwiek, ani też kątów jakimikolwiek odpadkami zanieczyszczać lub brudzić.

§ 11.

Chorym nie wolno wchodzić do innych pokoi oprócz sobie wyznaczonych. Urlopów udziela się tylko wyjątkowo. W czasie odwiedzin lekarskich chorzy winni, o ile nie są obłożnie chorymi, zająć miejsce przy nogach swego łóżka.

§ 12.

Lekarz ustanawia dla chorych dyetę i wielkość porcji, wedle tego przepisu otrzymuje chory wszystko to, co mu przysługuje. Zażalenia i skargi należy wniesić do lekarza, kierującego leczeniem. Ten też decyduje o wypuszczeniu chorego ze szpitala.

§ 13.

Odwiedzanie chorych dozwolone jest we wtorki i piątki od godziny 9-tej do godziny 11-tej rano oraz w niedziele od godziny 3-ciej do godziny 5-tej po poł., pozatem tylko w nagłych wypadkach za zezwoleniem lekarza. Odwiedzający winni się zgłosić u siostry przełożonej.

§ 14.

Chorzy życzący sobie księdza i przyjęcia Sakramentów Świętych, zgłaszają się do siostry przełożonej.

§ 15.

Niestosowanie się do niniejszego regulaminu grozi natychmiastowym wydaleniem ze szpitala, o ile przewinienie ponadto nie pociąga za sobą kary sądowej.

Krotoszyn, w grudniu 1919 r.
Magistrat.
Klemczak.

Tekst nr 2

Porządek domowy Publicznego Szpitala Powiatowego w Koźminie³

Chory, przebywający w Szpitalu Powiatowym, obowiązany jest do ścisłego przestrzegania niniejszego porządku domowego.

§ 1.

Chory winien ściśle stosować się do przepisów i zaleceń dyrektora szpitala wzgl. lekarzy ordynujących.

Tak samo powinien sumiennie przestrzegać zarządzenia siostry stacyjnej i siostry przełożonej.

§ 2.

Do lekarzy i sióstr, jak również do służby szpitalnej i do innych chorych, winien się chory odnosić z grzecznością i uprzejmością.

Swoje życzenia i słuszne żale winien chory wypowiedzieć swej siostrze stacyjnej lub dyrektorowi szpitala podczas wizyty.

§ 3.

Chory winien zatroszczyć się o swoje łóżko i przestrzegać wzorową czystość w swym pokoju. Nie wolno przebywać w łóżkach w ubraniu lub na nich w ubraniu siadywać.

§ 4.

Tak samo winien chory dbać o czystość w korytarzach, w ogrodzie i w ogóle w obrębie szpitala.

W szczególności winien chory dbać o wzorową czystość w ustępach; nie wolno zaśmiecać wodociągów papierami i odpadkami.

§ 5.

Zabrania się surowo wyrzucania papierów i odpadków przez okno.

§ 6.

Zabrania się surowo wystawiania w nieubranym stanie w oknach i rozmawiania przez okna, lub zaczepiania przechodniów na ulicy.

³ Porządek domowy Publicznego Szpitala Powiatowego w Koźminie, w: Akta dotyczące Szpitala Powiatowego w Koźminie (sygn. 11/13/0/5/63).

§ 7.

Przyjmowanie żywności z poza szpitala dozwolone jest tylko za zgodą dyrektora szpitala.

§ 8.

Bez zgody i wiedzy siostry przełożonej wzgl. siostry stacyjnej nie wolno chorym przebywać poza szpitalem.

§ 9.

Odwiedziny chorych muszą być każdorazowo zgłoszone w biurze u siostry przełożonej, wzgl. siostry stacyjnej.

Czas odwiedzania chorych wyznacza się na niedziele i czwartki od 13-tej – 18-tej i na poniedziałki od 10-tej do 12-tej.

Odwiedziny na wspólnych salach mogą się tylko odbywać, o ile nie przeszkadzają innym chorym. Odwiedzenie chorych przez rodziny i znajomych odbywać się może tylko w ten sposób, iż więcej nad 2 osoby nie mogą równocześnie przebywać w pokoju dla chorych.

Odwiedzenie chorych w innych godzinach niż wyznaczonych dozwolone jest tylko w wyjątkowych wypadkach i to każdorazowo za uprzednią zgodą dyrektora szpitala.

§ 10.

Odwiedzenie chorych na stacji zakaźnej jest wzbronione.

§ 11.

Palenie tytoniu na wspólnych salach jest wzbronione.

§ 12.

W szpitalu powinien panować wszędzie względny spokój.

Każde głośne i hałaśliwe zachowanie się, w szczególności śpiewanie, gwizdanie, niepotrzebne chodzenie po korytarzach, trzaskanie drzwiami jest jaknajmocniej wzbronione.

§ 13.

Światło na salach gasi się latem o godz. 21,½, zimą o godz. 20,½.

§ 14.

W razie niezastosowania się do powyższych przepisów, może nastąpić natychmiastowe zwolnienie ze szpitala.

Dyrektor Szpitala
Dr. Synoradzki

Tekst nr 3

Regulamin⁴

1. Każdy chory, przyjęty do szpitala, zamienia po wykąpaniu się swoje ubranie na ubranie zakładowe, własne oddaje na przechowanie siostrze stacyjnej.

2. Chorzy muszą być obecni przy wizytach lekarskich. O ile stan zdrowia im na to pozwala, powinni podczas wizyty stać przy swoim łóżku.

3. Chorym nie wolno opuszczać szpitala bez pozwolenia lekarskiego. Do wyjścia na miasto chorzy odbierają swoje ubrania, które ze powrotem muszą oddać siostrze stacyjnej.

4. Chorym ubranym, ani też gościom odwiedzającym, nie wolno kłaść się ani siał dać na łóżka.

5. Chorzy wstają rano o godzinie 7-ej. Wieczorem kładą się o godzinie 9,30 porą letnią, to znaczy od 1.VI do 1.X. Porą zimową wstają rano o 7,30 kładą się o 8,30. Do śniadania winien każdy chory być umyty i uczesany, łóżko winno być czysto zasłane przez chorego osobiście, wyjątek stanowią ci, którym łóżka opuszczać nie wolno oraz słabi, staruszkowie i dzieci.

6. Surowo wzbronionem jest palenie w obrębie szpitala. Nie wolno chorym gwizdać, ani śpiewać, ani głośno porozumiewać się. Grać na instrumentach wolno tylko za wiedzą lekarza. Śniadanie podaje się o godz. 8.30. Obiad od 12-12.30. Podwieczorek od 3-3,30. Kolacja latem i zimą o godzinie 6-6,30.

⁴ Regulamin, w: tamże.